



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Aileler ve Spor Yöneticileri İçin

- Paralimpik Spor Nedir?
- Paralimpik Oyunların Amacı Nedir ?
- Paralimpik Sporların Tarihçesi
- Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak
- Paralimpik Oyunların Genel Kuralları
- Paralimpik Branşların Türkiye'deki ve Dünyadaki Yeri
- Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri
 - Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu
 - Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu
 - Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu
 - Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu
 - Türkiye Milli Paralimpik Komitesi Kuruluşu (TMPK)
- Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri
 - IPC, International Paralympic Committee, Uluslararası Paralimpik Komite
- Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)
 - Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal Mevzuat)
 - Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Uluslararası Mevzuat)

Paralimpik Spor Nedir?

Paralimpik, bir spor müsabakasının ismidir. Engelli Olimpiyat Oyunları olarak da kullanılan Paralimpik (Paralympic), Latince'de ise, eşit anlamına gelen Paralel kelimesinin ilk iki hecesi olan **PARA** ve Olimpik kelimesinin son iki hecesi olan **LİMPİK** birleşimi ile meydana gelmiştir.

Farklı engel gruplarına sahip sporcuların farklı branşlarda mücadele ettiği uluslararası bir organizasyondur.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Oyunların Amacı Nedir?

Paralimpik Oyunlar, engelli sporcular için sadece bir yarışma alanı olmanın ötesinde, engellilerin toplumda tam ve eşit bir şekilde yer almasını teşvik eden bir platformdur. Bu etkinlikler, engelli bireylerin yeteneklerini sergilemelerine ve engelleri aşarak zorlukların üstesinden gelmelerine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, genel toplumda engelli bireylere yönelik farkındalığı artırır ve onları desteklemeyi de teşvik eder.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

1948 Londra Olimpiyatının açılış törenini takiben İngiltere’ de Stoke Mandeville Rehabilitasyon Merkezi’nde Dr. Guttman tarafından engelli sporcular için spor oyunları düzenlenmiştir. “Uluslararası Stoke Mandeville Oyunları” Hollandalı savaş gazilerinin katılımı ile 1952’de İngiltere’de başlamıştır. "Paralimpik" ve “Stoke Mandeville Oyunları” bu tarih itibariyle birlikte anılmaya başlamıştır.



Paralimpik Sporların Tarihçesi

Oyunlarda 1949 yılı itibariyle okçuluk ve netbol gibi branşların da yer alması ile gelişimi devam etmiş ve 1960'lardan itibaren "Paralimpik Oyunlar" adını almıştır.

1949 yılında ilk tekerlekli sandalye basketbol turnuvası Galesburg, Illinois'de düzenlenmiştir. Tekerlekli sandalye basketbolu ve diğer sporlar daha sonraki yıllarda engelli yaşam tarzının ve kültürünün önemli bir parçası haline gelmiştir.

1949'da Timothy Nugent tarafından Ulusal Tekerlekli Sandalye Basketbol Birliği'ni kurmuştur.

Paralimpik Sporların Tarihçesi

1960 yılında Uluslararası Paralimpik Komitesi'nin himayesinde ilk Uluslararası Paralimpik Oyunları, Roma'da düzenlenmiştir.

1960 yılında Dünya Gaziler Federasyonu bünyesinde engeli olan kişiler için sporun sorunlarını incelemek üzere Uluslararası Engelliler için Spor Çalışma Grubu kurulmuştur. Bu sayede 1964 yılında da Uluslararası Engelliler Spor Örgütü kurularak, Uluslararası Stoke Mandeville Oyunları'na katılamayan görme engellilerin, ampute bireylerin, serebral palsili bireylerin ve paraplejiklerin de oyunlara katılması sağlanmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

1989 yılında Uluslararası Paralimpik Komitesi'nin kurulmasıyla oyunların organizasyonu ve diğer engelli federasyonlarla birlikte engelli spor branşları olarak tek çatıda toplanmış ve günümüz Paralimpik Oyunları olarak bugünkü halini almıştır.

Uluslararası Paralimpik Komitesi (International Paralympic Committee-IPC) 22 Eylül 1989'da Almanya'nın Duesseldorf kentinde kurulmuştur.

Komite, kuruluş tarihinden itibaren engelliler sporunun ve engelliler spor oyunlarının gelişimindeki inisiyatifi üstlenmiştir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

Uluslararası Paralimpik Komitesi, Uluslararası Spor Federasyonlarının ve Ulusal Organizasyonların birlikte çalıştığı bir kuruluştur.

Uluslararası Paralimpik Komitesi, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (International Olympic Committee-IOC) ile sıkı bağlantı içerisinde.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

Merkezi Lozan'da bulunan Uluslararası Olimpiyat Komitesi ile merkezi Bonn'da bulunan Uluslararası Paralimpik Komitesi arasındaki anlaşmaya göre, Olimpiyat Oyunları hangi şehirde yapılıyorsa oyunlardan sonra o şehir Paralimpik branşlara de ev sahipliği yapacaktır.

Paralimpik branşlar ilk kez 1960'da Roma'da yapılmıştır. O zamanki ismi “Dünya Felçliler Oyunu”dur. 16 sene sonra 1976'da ilk Kış Paralimpik Oyunları İsveç'te organize edildi. O tarihten itibaren Kış Paralimpik Oyunları, Kış Olimpiyat Oyunlarına paralel olarak dört yılda bir yapılmaktadır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

1998 yılında ilk kez Paralimpik Kış Oyunları bir Avrupa Ülkesi dışında Nagano/Japonya'da yapılmıştır. 18-29 Ekim 2000 tarihlerinde düzenlenen olimpiyat oyunlarına 19 spor branşında 123 ülkeden 3.879 sporcu katılmıştır.

2004 yılında bayanlar judo ve voleybolun ilk kez düzenlendiği Atina Paralimpik Oyunları'na 135 ülkeden 3.808 sporcu katılmıştır. 19 spor branşında 304 dünya rekoru ve 448 Paralimpik rekoru kırılmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

2008 Pekin Paralimpik Oyunları, yeni eklenen kürek sporu ile toplam 20 disipline ev sahipliği yapmıştır. 146 ülkeden 3.951 sporcunun yarıştığı oyunlarda 211 madalya kazanan Çin Halk Cumhuriyeti, madalya sıralamasında birinci sırada yer almıştır.

2012 Paralimpik Oyunları Londra'da gerçekleştirilmiştir. 164 ülkeden 4.237 sporcunun yer aldığı bu paralimpik olimpiyat birçok çevre tarafından organizasyon açısından tarihin en iyisi olarak adlandırılmıştır. Oyunlarda 251 dünya rekoru ve 314 Paralimpik rekoru kırılmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

2016 Paralimpik Oyunları, Brezilya'nın Eau De Janeiro kentinde düzenlenmiştir. 22 spor branşında 528 madalya müsabakasına toplam 4328 sporcu katılmıştır.

2016 Rio Paralimpik Oyunlarında, ilk kez kano ve triatlon, okçuluk, atletizm, bisiklet, binicilik, B1 futbolu (5'e 5 sistem), CP (Cerebral Palsy) futbolu (7'ye 7) oyunlara dahil edilmiştir. Goalball, Judo, Halter, Kürek, Yelken, Okçuluk, Oturarak Voleybol, Yüzme, Masa Tenisi, Tekerlekli Sandalye Basketbol, Tekerlekli Sandalye Rugby ve Tekerlekli Sandalye Tenis dallarında rekorlarının kırıldığı oyunlar olarak tarihe geçmiştir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Tarihçesi

2020 Paralimpik Oyunları, Japonya'nın Tokyo kentinde kentinde 24 Ağustos-5 Eylül 2021 tarihleri arasında düzenlenmiştir ve 162 ülkeden 4.403 engelli sporcunun katılımı ile gerçekleşmiştir.

2024 Paralimpik Oyunları ise 26 Temmuz - 11 Ağustos 2024 ve 28 Ağustos - 8 Eylül 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Oyunlara 169 ülkeden 4.400 sporcu katılım sağlamıştır ve oyunlar 22 spor dalında yapılmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Atıcılık

Para atıcılık ilk olarak 1976, Toronto, Kanada Oyunları'nda yer almıştır. Atıcılık sporuna bedensel ve görme engelli bireyler katılım sağlayabilmektedir. Sporcular tabanca ya da tüfek (havalı) ile 10m, 25m ve 50m mesafelerde atış gerçekleştirmektedir. Paralimpik atıcılıkta sporcular yedi kategoride yarışabilirler.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Atletizm

Atletizmin doğası gereği birçok alt branşı bünyesinde barındırdığı için paralimpik oyunlarda da en çok katılım sağlanan branştır. Paralimpik atletizme fiziksel (bedensel), zihinsel ve görme engeli bulunan bireyler katılım sağlayabilmektedir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Badminton

Para badminton ilk defa 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda yer almıştır. Sadece bedensel engeli olan bireylerin katılmış olduğu bir branştır ve 6 farklı sınıflandırma seviyesi bulunmaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Boccia

Bocia, serebral palsi tanılı veya motor beceri sorunları yaşayan bireylerin yapmış oldukları spor branşıdır. Bu branş bireysel, çiftler ya da takım halinde oynanabilmektedir. Düz bir zeminde “Jak” adındaki beyaz renkli hedef topuna renkli toplarla atışlar yapma temeline dayanır. Jak’a en yakın top sayısı skor üstünlüğünü belirler. Sporcuların 6 tane atış gerçekleştirmesi bir bölüm olarak kabul edilir. Bireysel ve çiftlerde maç dört bölümden oluşurken, takım oyunları altı bölümden oluşmaktadır. Boccia’da 4 farklı sınıflandırma seviyesi bulunmaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Binicilik (Dresaj)

Paralimpik binicilik serebral palsi tanılı sporcuların katılımıyla ilk kez 1984 Paralimpik Oyunları'nda tanıtılmış ve 1992 Barcelona Paralimpik Oyunları'nda diğer özel gereksinimli sporcuların da bu disipline katılımları kabul edilmiştir. Ayrıca 1996 Atlanta Oyunları'nda hem fiziksel hem de görme özel gereksinimli bireylerin aynı takımda yarışması mümkün olmuştur. Sporcuların rekabetleri engel atlama, sabit hareketler ve müzikli serbest yürüyüş şeklinde olabilmektedir. Takım yarışmalarında takımlar 3 veya 4 kişiden oluşmaktadır. Paralimpik dresaj, cinsiyet gözetmeksizin 5 farklı sınıfa ayrılmıştır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Bisiklet

Para bisiklet, yol yarışları kategorisiyle ilk kez 1984 New York Oyunları'nda tanıtılmış, 1996 Atlanta Oyunları'nda pist yarışları kategorisi eklenmiş ve 2004 Atina Paralimpik Oyunları'nda el bisikleti kategorisi de dahil edilmiştir. Para bisiklet yarışlarına, uygun engeli bulunan fiziksel (bedensel) ve görme engelli sporcular katılabilmektedir. Paralimpik bisiklet sınıflandırması 4 klasmanda yapılmaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Görme Engelliler Futbol

Aynı zamanda kör futbolu olarak da bilinen Futbol (5 kişilik), görme engeli olan sporcular için futboldan adapte edilmiş bir spordur. Bu spor, uluslararası Kör Sporları Federasyonu (IBSA-International Blind Sports Federation) tarafından, 1996 yılından beri yönetilmekte ve FIFA (Fédération Internationale de Football Association)'nın modifiye edilmiş kuralları ile oynanmaktadır.

Futbolda (5 kişilik) yarışan futbolcuların çok düşük bir görme yetisi vardır ve/veya hiçbir ışığı algılayamazlar (tam körlük veya neredeyse tam körlük) yaşayanlardır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Goalball

Uluslararası Görme Engelliler Sporları Federasyonu (IBSA-International Blind Sports Rederation) tarafından yönetilen Goalball, Paralimpik spor programına ilk olarak 1976 yılında dâhil olmuştur.

Goalball yalnızca tamamen kör olan veya görme engeli bulunan sporcular tarafından oynanır ve goalball branşının olimpiyatlarda bir spor branşı karşılığı yoktur.

Takımlar 3 asil ve üç yedek oyuncudan oluşur. Oyunun amacı, topu el ile yuvarlayarak rakip takımın kale çizgisinden geçirilmesi ile skor elde etmektir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Halter

Para halter 1964 Tokyo Paralimpik Oyunları'na giriş yapmasına rağmen 1984 New York Oyunları'nda ancak paralimpik bir spor branşı olmuştur. Para halter bir sıklet sporudur. Yani sporcular vücut ağırlıkları ve uygun engel gruplarına göre yarışmaktadırlar. Para halter hem kadın hem de erkek sporcuların 10 farklı sıklette yarışmış olduğu bir branştır. Kadınlar Para halter branşına ilk defa 2000 Sidney Oyunlarında dahil edilmiştir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Judo

Paralimpik judo, görme engelli bireylerin katıldığı spor branşıdır. Erkekler yarışı 1988 Seul Oyunları'nda ve kadınlar ise 2004 Atina Paralimpik Oyunları'nda ilk defa katılım sağlamışlardır. Paralimpik judo ile olimpiik judo kuralları aynı olmakla birlikte paralimpik judoda karşılaşma başlamadan hemen önce sporcular rakiplerinin judogi adı verilen judo kıyafetlerine temas ederler. Hiç görmeyen sporcuların kolları kırmızı işaretlidir. Müsabaka süreleri erkekler için 5 dakika, kadınlar için 4 dakikadır. Sporcular B1, B2, B3 kategorilerinden bağımsız olarak sadece vücut ağırlıkları ve uygun engel gruplarına göre yarışmaktadırlar.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Kano

Para kano ilk defa 2016 Rio Oyunları'nda paralimpik bir spor branşı olmuştur. Bedensel engelli bireylerin katıldığı bir spor branşıdır. Paralimpik kano, standart kano ile aynı prensiplere sahiptir. Bu branşta kayak ve va'a (tek bıçaklı bir kürekle kullanılan kano türü) adındaki botlar kullanılmaktadır. Kayıkta çift kanatlı kürek kullanılırken va'ada tek kanatlı kürek kullanılır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Kürek

Para kürek durgun sularda farklı sayıdaki takım sporcularının 2 km üstündeki mesafelerde yarıştığı ve ilk defa 2008 yılında Pekin Paralimpik Oyunları'nda yer alan fiziksel (bedensel) ve görme engelli sporcuların yarıştığı bir spor branşıdır. Para kürek branşında kadın ve erkek sporcular hem bireysel hem de birlikte (takım halinde) yarışabilmektedirler. Para kürek sporunda sporcular durgun suda ve ekibin büyüklüğüne göre, uzunluğu değişen teknelerle yarışmaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Masa Tenisi

Paralimpik masa tenisi ilk paralimpik oyun olan 1960 Roma Oyunları'ndan beri paralimpik bir spor branşıdır. Bu spor branşına görme engelli sporcular hariç fiziksel (bedensel) ve zihinsel engelli bireyler katılım sağlamaktadır. Sporcular, tek erkekler, tek kadınlar, çiftler veya takım halinde oyunlarda yer alabilirler. Sporcular ayakta ya da oturarak yarışabilirler. Paralimpik masa tenisi karşılaşmaları her biri 11 puandan oluşan 5 set üzerinden oynanmaktadır. Beş setten üç seti kazanan rakibini yenmiş kabul edilir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Okçuluk

Para okçuluk, ilk kez 1960 yılında gerçekleştirilen Roma Paralimpik Oyunları'nda yer almıştır. Paralimpik okçuluk bedensel engelli bireylerin katıldığı bir spor branşıdır.

Okçuluk branşında sporcunun bacaklarının fonksiyonel olmayışı, amputasyona bağlı ve/veya hareketin, kuvvetin ve kontrolün benzer şekilde sınırlanması göz önünde bulundurulur.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Oturarak Voleybol

Oturarak voleybol ilk defa erkeklerin katılımı ile 1980 Arnhem Paralimpik Oyunları'nda, kadınların katılımı ise 2004 Atina Oyunları'nda gerçekleşmiştir. Takımlar altışar kişilik sporculardan oluşmaktadır. Oturarak voleybol kural olarak birkaç uyarlama dışında klasik voleybol ile benzer kurallara sahiptir. Oturarak voleybol saha ölçüleri klasik voleyboldaki saha ölçülerinden daha küçüktür, çünkü oturarak hareket etmek daha geniş alanlarda hareket etmeyi sınırlandırır. Benzer şekilde oyuncular oturur pozisyonda oynadıkları için doğal olarak file yüksekliği de daha azdır. Oturarak voleybolda sporcuların kalçaları daima yerle temas halinde olmalıdır. Top klasik voleybol topu ile aynı özelliklere sahiptir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Taekwondo

Paralimpik taekwondo iki engel grubu tarafından yapılmaktadır. İlki bedensel engelli bireyler için “Kyorugi” adı ile, ikincisi ise zihinsel engelli bireyler için “Poomsae” adı ile gerçekleştirilmektedir. Bu spor branşı ilk defa 2020 Tokyo Paralimpik Oyunlara dahil olmuş ve sadece Kyorugi disiplini oynanmıştır. Paralimpik oyunlardaki ilk savunma sporu judoyu takiben, ikinci spor branşı taekwondo olmuştur.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Triatlon

Para triatlon fiziksel (bedensel) ve görme engelli bireylerin katıldığı ve triatlondan uyarlanmış bir spor branşı olup üç bölümden oluşan bir branştır. Birinci bölümünde 750m yüzme, ikinci bölümde 20km bisiklet yarışı ve üçüncü bölümünde ise 5 kilometrelik koşu parkuru bulunmaktadır. Bisiklet yarışı bölümünde sporcular tandem bisiklet, elle sürülen bisiklet ve klasik bisiklet kullanabilirler. Yarışın koşu bölümünde ise sporcular tekerlekli sandalye kullanabilirler. Paralimpik triatlon ilk defa 2016 Rio Paralimpik Oyunlarına dahil olmuştur.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Yüzme

Paralimpik yüzme 1960 Roma Paralimpik Oyunları'ndan bu yana, sırtüstü kurbağalama, kelebek, serbest, karışık ve bayrak yarışları kategorilerinde kadın ve erkek sporcuların katıldığı bir branştır.

Bedensel engelli bireylerin katılımı ile başlayan paralimpik yüzmeye daha sonra görme ve zihinsel engelli bireyler 1976 Toronto Paralimpik Oyunları'na dahil edilmiştir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Tekerlekli Sandalye Basketbol

Tekerlekli sandalye basketbolu erkek ve kadın bedensel engelli sporcuların birlikte ve 5'er kişilik 2 takım olarak oynadığı bir spor branşıdır. Tekerlekli sandalye basketbol saha ölçüleri, pota yüksekliği ve oyun süresi bakımından klasik basketbolla aynıdır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Tekerlekli Sandalye Basketbol

Bedensel engelli sporcular 1 ile 4,5 arasında değişen puanlamaya göre sınıflandırılmaktadır. Bu puanlamalar sporcuların denge kabiliyetleri ve gövde kontrolleri göz önünde bulundurularak yapılmaktadır. Bu branştaki sporcuların bir çoğu üst ekstremiteler (kol ve el) fonksiyonları normal veya normale yakındır. Sporcuların yaşamış oldukları fonksiyon kayıpları ve beceri düzeyleri doğrultusunda 0,5 puan verilerek sınıflandırma yapılmaktadır. Bu puanlama 4,5'ten geriye doğru gitikçe, bireyin engel durumunun ağırlaştığı ifade edilmektedir. Her takım toplamda 12 oyuncudan oluşmakla birlikte sahada 5 sporcu oynamaktadır ve oyun sırasında bir takımın sporcularının toplam engel sınıf puanı 14'ten büyük olmamalıdır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Tekerlekli Sandalye Eskrim

Tekerlekli sandalye eskrim 1960 Roma Paralimpik Oyunları'nda başlamış ve amputasyonu olan, serebral palsili ve omurilik sorunu olan bedensel engelli bireylerin katıldığı bir spor branşıdır. Tekerlekli sandalye eskrim branşına alt ekstremitelerinde engel durumu olan ve tekerlekli sandalyelerde kullanan sporcular katılabilmektedir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Tekerlekli Sandalye Ragbi

Tekerlekli sandalye ragbi basketbol ve hentbol disiplinlerinin harmanlanması ile 1970'lerde Kuadripleji (Serebral palsi) tanısı almış ve dört ekstremitenin de etkilendiği bedensel engeli olan sporcuların yapmış oldukları bir spor branşıdır. Paralimpik serüveni ise ilk kez 1996 Atlanta Paralimpik Oyunları ile başlamış ve ilk kez 2000 Sidney Paralimpik Oyunları'nda bir branş olarak yer almıştır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Tekerlekli Sandalye Tenis

Tekerlekli sandalye tenis 1988 Seul Paralimpik Oyunları'nda tek erkekler ve tek kadınlar klasmanında bir spor branşı olarak tanıtılmış ve 1992 Barselona Paralimpik Oyunları'nda paralimpik bir branş olarak kabul edilmiştir.

Tekerlekli sandalye tenisin klasik tenisten çok az farkı vardır. Saha ölçüleri, raket ölçüleri ve toplar klasik tenisle aynıdır. Klasik tenisten en önemli farkı topun sahada iki kez sekmesine izin verilmesidir. Buna “iki kez sekme kuralı” denir. Bununla birlikte tekerlekli sandalye, sporcunun bedeninin bir parçası kabul edilerek sporcunun vücudu için geçerli olan tüm kurallar sandalye için de geçerlidir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Alp Disiplini Kayak

Kayak Para Alp Disiplini, bedensel ve görme engelli kadın ve erkek bireylerin katıldığı bir spor disiplinidir. Para Alp Disiplini ilk olarak 1976 Ornskoldsvik, İsveç Paralimpik Kış Oyunları'nda slalom ve büyük slalom disiplinlerinde gerçekleştirilmiştir. Bu disiplinlere 1984 Avusturya Paralimpik Oyunları'nda süper G stili eklenmiştir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Biatlon

Kayak Para Alp Disiplini, bedensel ve görme engelli kadın ve erkek bireylerin katıldığı bir spor disiplinidir. Para Alp Disiplini ilk olarak 1976 Ornskoldsvik, İsveç Paralimpik Kış Oyunları'nda slalom ve büyük slalom disiplinlerinde gerçekleştirilmiştir. Bu disiplinlere 1984 Avusturya Paralimpik Oyunları'nda süper G stili eklenmiştir.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Kros Kayak

Para Kros Kayak, 1976'da Ornskoldsvik-İsveç Paralimpik Kış Oyunları'nda ilk defa paralimpik oyunlara dahil edilmiştir. Paralimpik kros kayak hem bedensel hem de görme engelli sporcuların katılım sağladığı bir spor branşıdır. Görme engelli sporcular rehber kayak sporcular eşliğinde yarışmaktadırlar. Hem kadınlar hem de erkekler, klasik ve serbest teknikte, içinde sprint, orta mesafe (10 km) ve uzun mesafe (20 km) olan, 1km ile 30km arasında değişen mesafelerde yarışabilirler. Sporcuların sınıflandırılmaları Alp Disiplini ile aynıdır. Para kros kayak yarışma alanı (pist) düzlük, iniş ve tırmanma bölümlerinden oluşmaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Buz Hokeyi

Bedensel engelli sporcuların katıldığı paralimpik buz hokeyi ilk defa 1994 Lillehammer Norveç Kış Oyunları'nda paralimpik bir branş olmuştur. Sporcular sivri (dişli) uç ve bıçak uçları olan iki sopa kullanmaktadırlar. Yarışlarda sporcular altından diskin geçebileceği en az 80cm uzunluğunda ve oturma yüksekliği en az 20cm olan çift bıçaklı kızaklarla kaymaktadırlar. Oyun, kaleci dahil altışar sporcunun olduğu iki takımın karşılaşması ile gerçekleştirilmektedir. Sporcular buz üstünde yüksek hızlara ulaşabilir ve tehlikeli sonuçlar oluşturmamak için kask dahil bir dizi koruyucu kıyafet giyerler. Kaleciler 100 km/saat hıza ulaşabilen disklerden korunmak için ekstra korumalı kıyafetler giyebilirler. Oyun, 15'er dakikalık 3 bölümden oluşmaktadır. Para buz hokeyi sınıfı olarak sporcuların alt ekstremitelerinde belli düzeyde bedensel engeli olan sporcuları kapsamaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Para Snowboard

Para snowboard ilk defa 2014 Sochi Paralimpik Kış Oyunları'nda oynanmıştır ve bedensel engelli sporcular, kros, tümsekli slalom ve büyük slalom olmak üzere 3 disiplinde yarışmaktadır.

Para snowboard, omurilik yaralanması, serebral palsi ve amputasyon gibi fiziksel (bedensel) engelleri bulunan kadın ve erkek sporcular tarafından yapılmaktadır. Snowboard sporcuları engel durumlarına göre 3 sınıfta yarışmaktadır.



Paralimpik Oyunlar ve Paralimpik Sporcu Olmak

Paralimpik Sporlar/Tekerlekli Sandalye Curling

Tekerlekli Sandalye Curling ilk defa 2006 Torino Paralimpik Oyunları'nda yer alan ve bedensel engelli kadın ve erkek sporcuların katıldığı bir spor branşıdır. Üzerinde yarışılan pist 3cm kalınlığında buz ile kaplı olup pistin uzunluğu 45,7m ve eni 5m uzunluğundadır. Sporcular ellerindeki bir çubukla 17,4kg-19,96kg ağırlığında değişebilen curling taşını hedef merkeze en yakın tutmaya çalışırlar. Atışı yapan sporcu, dengeyi daha iyi sağlayabilmesi için yine tekerlekli sandalyeli başka bir takım arkadaşı tarafından arkasından desteklenir. Tekerlekli sandalye curlingi klasik curlingden ayıran en önemli özelliği, klasik curlingde kullanılan süpürme eyleminin yapılmamasıdır. Bu durum hedefe isabetli atışın gerçekleştirilmesini zorlaştırmaktadır.



Paralimpik Oyunların Genel Kuralları

Paralimpik Oyunlar dört yılda bir yapılır. Birincil düzenleme sorumluluğu Uluslararası Paralimpik Komitesine aittir. Katılımcı ülkeler ve sporcular arasında dini, dilsel, ırksal ve politik farklılıkların gözetilmesi kesinlikle yasaktır.

Paralimpik Oyunlar, dünyanın dört bir yanından engelli sporcuların sosyal, eğitsel, estetik ve ahlaki hedeflerini destekleyen önemli bir spor etkinliğidir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Oyunların Genel Kuralları

Yaz Paralimpik Oyunlarının süresi 14 günü, Kış Paralimpik Olimpiyatlarının süresi ise 12 günü geçmemelidir.

Paralimpik Oyunlara katılan ülkeler Uluslararası Paralimpik Komite üyesi olmalıdır.

Paralimpik Oyunlara katılan ülkeler, Uluslararası Paralimpik Komitenin yayımlamış olduğu tüm kuralları sporcuları adına kabul etmiş sayılırlar.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Oyunların Genel Kuralları

Bireysel olarak oyunlara katılmak isteyen sporcuların ise, bulunmuş olduğu lke vatandaşı değil ise, o lkedede en az 12 ay ikamet etmiş olduğunu belgelemesi gerekmektedir. Sporcunun, vatandaşı olduğu lkenin Ulusal Paralimpik Komitesinden izin alması gerekmektedir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye’deki Yeri

Ülkemizde 1990 yılında “Özürlüler Spor Federasyonu»'nun kuruluşu ile birlikte 1991 yılında federasyon faaliyetlerine başlanmıştır. 1997 yılında “özürlüler” kelimesi yerine “engelliler” kelimesi getirilerek federasyonun ismi “Türkiye Engelliler Spor Federasyonu” olarak değiştirilmiştir.

Türkiye Engelliler Spor Federasyonu, tüm engelli bireylerin fırsat eşitsizliğinin önüne geçmek ve uluslararası uygulamalarla uyumlu olmak adına 2000 yılında dört ayrı federasyona ayrılmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Bu federasyonlar;

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu

Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu

Türkiye Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu (Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu)



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu, 2000 yılında kurulan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü çatısı altında çalışmalarını sürdürmektedir. Federasyon Başkanlığı görevini 07 Kasım 2021 tarihinden itibaren Kerim Vural sürdürmektedir.

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonuna bağlı 800 spor kulübü ve bu kulüplerde aktif lisanslı 10.461 sporcu bulunmaktadır.

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu, Futbol, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Güreş, Taekwondo, Badminton, Atletizm, Bisiklet, Tenis, Plaj Voleybolu, Karete, Judo, Masa Tenisi, Kayak, Yüzme, Bowling, Teakwondo, Futsal, Atıcılık ve Oryantiring branşlarında faaliyet göstermektedir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu

Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu (TBESF), bedensel engelli bireylerin spor ile tanışmasını sağlamak ve paralimpik sporcu yetiştirmek amacı ile 2000 yılında kurulmuştur. TBESF çatısı altında 21 spor branşı bulunmaktadır. Bu branşlar arasında yer alan Ampute Futbol ve Bilek Güreşi paralimpik spor dalı değildir.

Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu, bünyesinde bulunan tüm spor branşlarında ulusal ve uluslararası spor faaliyetlerine katılım sağlamaktadır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu 2001 yılında kurulmuştur.

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu, Uluslararası Görme Engelliler Spor Federasyonu (International Blind Sports Federation-IBSA) ve Uluslararası Görme Engelliler Satranç Birliği (International Braille Chess Association- IBCA) üyesidir.

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu, Atletizm, Bisiklet (Tandem), Binicilik (Para Dresaj), Futbol (B1 ve B2-B3), Goalball, Kürek, Judo, Alp Kayağı, Yelken ve Yüzme dallarında faaliyet göstermektedir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu (Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu)

Türkiye Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu, Gençlik ve Spor Bakanlığı himayesinde 2000 yılında kurulmuştur. Türkiye Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu, idari ve mali yönden özerk hale 2006 yılında gelmiştir.

Türkiye Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu'nun ismi 2009 yılında Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu olarak değiştirilmiştir.

Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu bünyesinde aktif 4279 sporcu bulunmaktadır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Uluslararası Paralimpik Komitesi, 22 Eylül 1989 yılında kurulduktan sonra birçok ülkede Paralimpik Komiteleri kurulmuştur. Türkiye'de Ulusal Paralimpik Komitesi 27 Mayıs 2002 yılında kurularak aynı yıl içerisinde Uluslararası Paralimpik Komite'ye üye olmuştur.

Türkiye Ulusal Paralimpik Komitesi'nin kurulmasının ardından ülkemizde paralimpik sporlar hızlı bir gelişim göstermiştir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye, ilk paralimpik olimpiyatlara 2000'li yıllarda kota alamadan misafir oyuncu (wildcard) olarak katılım sağlamıştır. 2020 yılında Tokyo'da düzenlenen paralimpik oyunlara 87 sporcu ile katılım sağlanmış ve 2 altın, 4 gümüş, 9 bronz olmak üzere toplam 15 madalya kazanan ülkemiz, yapılan çalışmalar ile hızlı bir gelişim kaydederek 2024 yılında Paris'te düzenlenen paralimpik olimpiyatlarına ülke tarihinin en çok sporcu sayısı ile 94 sporcu ile katılım sağlanmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi Kuruluşu (TMPK):

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi 2002 yılında kurulmuş ve aynı yıl Uluslararası Paralimpik Komiteye üye olmuştur.

TMPK'nın amacı, Paralimpik Oyunların amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilmesine katkı sağlamak, Paralimpik Oyunların ülkemizde düzenlenmesini ve ülkemizin uluslararası arenada temsilini sağlamaktır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi Kuruluşu (TMPK):

TMPK'nin gerçekleştirmiş olduğu bazı faaliyetler şöyle sıralanabilir:

Paralimpik oyunlara katılma hakkı kazanan sporculara ve onların bağlı bulundukları federasyonlara maddi destek sağlamakla yükümlü olmamasına rağmen, bu konuda çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi ayrıca 'Uluslararası İlham Projesi' ile çocukların ve gençlerin oyun, beden eğitimi, spor ve fiziksel etkinlik yoluyla gelişmelerinin desteklenmesi projesinin içinde yer almaktadır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Türkiye'deki Yeri

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi Kuruluşu (TMPK):

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi, Dünyada ilk defa Uluslararası Paralimpik Gençlik Yaz Kamplarını hayata geçirmiştir.

Türkiye Milli Paralimpik Komitesi, 'Paralimpik Okul Günleri' adlı projeyi hayata geçirerek, okul çağındaki tüm çocuk ve gençlerin paralimpik oyunlar ve sporlar hakkında bilgi sahibi olmalarını amaçlamaktadır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Dünya çapında gelişim gösteren paralimpik oyunlara katılan ülke ve sporcu sayısı gün geçtikte artmaya devam etmiştir.

Dünya genelinde görülen bu artış, paralimpik organizasyonlarının düzenli bir şekilde yapılmasına, branşların ve federasyonların sayısının artmasına katkı sağlamıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Dünya genelinde ilk olarak engelli bireyleri rehabilite etmek amacıyla yapılan egzersizler günümüzde ihtisas gruplarına ayrılarak resmi spor branşlarına dönüşmüştür.

Bu gelişime sonucunda da spor, engelli bireylerde rehabilite ve tedavi yöntemi olma özelliğinin yanı sıra, engelliler için bir meslek ve profesyonel bir uğraş haline gelmiştir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Bu dönüşüm ile birlikte dünya genelinde

- ✓ Paralimpik organizasyonlar artmış,
- ✓ Paralimpik spor ekipmanlarının üretimi yaygınlaşmış,
- ✓ Spor branşları paralimpik olarak uyarlanmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Uluslararası Paralimpik Komite- IPC, International Paralympic Committee

Paralimpik Hareketin kökeni 1948 yılında Sir Ludwig Guttman öncülüğünde 2. Dünya Savaşı gazilerinden omurilik rahatsızlıkları olanlar arasında Stoke Mandaville spor Oyunlarına dayanmaktadır. Daha sonraki dönemlerde ise diğer engel gruplarına sahip olan bireylerde kendi engel gruplarına ait oyunlar düzenlemeye başlamışlardır. Zaman içinde tüm engel gruplarının yarışmış olduğu spor branşlarının birleşmesi ile Paralimpik Oyunlar düzenlenmeye başlanmıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Paralimpik Oyunların daha kapsamlı bir faaliyet haline gelebilmesi için bir şemsiye kuruluşa ihtiyaç duyulmuş ve 1982'de «International Coordination Committee for Disabled Sports in the World»- Dünyada Engelliler Sporu Uluslararası Koordinasyon Komitesi (ICC) kurulmuştur. Daha sonra 22 Eylül 1989'da Duesseldorf-Almanya'da kurulan Uluslararası Paralimpik Komite, Dünyada Engelliler Sporu Uluslararası Koordinasyon Komitesinin yerini almıştır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

IPC'nin merkezi 1999'dan beri Bonn-Almanya'dır. Günümüzde Paralimpik Oyunlar, Uluslararası Olimpiyat Komitesinin ortaklarından olan Uluslararası Paralimpik Komite (IPC) denetimindedir ve Olimpik Oyunlar ile aynı yıl içinde, farklı engel gruplarından elit sporcular için düzenlenmektedir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Paralimpik Oyunlara katılım gittikçe artmaktadır. 1960 yılından 2004 yılına kadar Paralimpik Oyunlara katılan sporcu sayısı 400'den 3806'ya çıkmıştır.

2001 yılında imzalanan anlaşma uyarınca Paralimpik Oyunlar, 2008'den itibaren Olimpik Oyunlardan kısa bir süre sonra aynı tesislerde ve konaklama, yemek, ulaşım, tıbbi hizmetler, bilet satışı, vb. bazı uyarlamalar yapılması kaydıyla, Olimpik Oyunların düzenlenme şartları ile aynı şartlarda organize edilmektedir.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Olimpik Oyunları Düzenleme Komitesi (Olympic Games Organizing Committee-OCOG) hem Olimpik Oyunların hem de Paralimpik Oyunların organizasyonundan sorumludur.

IPC, paralimpik hareketin küresel ölçekteki yönetimi olarak yaz ve kış paralimpik oyunlarını düzenlemenin yanı sıra bünyesinde bulunan 10 paralimpik spor branşının uluslararası spor federasyonu olarak da görev yapmaktadır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

IPC engelli bireylerin spor yapabilmeleri için kurulmuş ve uluslararası niteliğe sahip spor kuruluşlarının bir araya gelmesi ile oluşmaktadır.

Bu kuruluşlar;

Ulusal Paralimpik Komiteleri (National Paralympic Committees-NPC),

Uluslararası Spor Federasyonları (International Federations- IF),

Engelliler için Uluslararası Spor Organizasyonları (International Organisations of Sports for the Disabled- IOSD)'dır.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

Paralimpik Oyunların organizasyonundan birinci derecede sorumlu olan kuruluş Uluslararası Paralimpik Komitesidir. Uluslararası Paralimpik Komite, 162 Ulusal Paralimpik Komiteden ve 4 Uluslararası Spor Federasyonundan oluşmaktadır. Bu federasyonlar;

CPISRA; Cerebral Palsy International Sport and Recreation Association- Serebral Palsi Uluslararası Spor ve Rekreasyon Derneği: Serebral palsili bireylerin spor ve rekreasyonel aktivitelerinin organizasyonlarından sorumlu kuruluştur.



Co-funded by
the European Union



Paralimpik Sporların Dünyadaki Yeri

IBSA: International Blind Sports Federation- Uluslararası Görme Engelliler Spor Federasyonu: Görme engelli bireylerin tüm spor organizasyonlarından sorumlu kuruluştur.

INAS-FID: The International Sports Federation for Persons with Intellectual Disability: Uluslararası Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu: Zihinsel engelli bireylerin tüm spor organizasyonlarından sorumlu kuruluştur.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

Ulusal Mevzuat: 5378 sayılı Özürlüler Kanun, insan haklarına dayalı "ayrımcılıkla mücadele" eksenli bir sosyal politikanın çerçevesini belirlemiş ve özürlülük alanında fırsat eşitliği, insan hakları ve ayrımcılığın önlenmesi ilkelerini esas almıştır.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

31491 sayılı olimpik ve paralimpik sporcu yetiştirilmesine dair yönetmelik: Bu yönetmeliğin amacı, her yaz ve kış olimpiyat oyunlarına hazırlanmak amacıyla olimpik ve paralimpik spor dallarında 8000 sporcunun tespit edilmesine, bu sporculara verilecek harçlık miktarının belirlenmesine ve sportif amaçlı beslenme, barınma ve yol giderlerinin karşılanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu Ana Statüsü: Görme engelli statüsünde yarışabilmek için gerekli şartları bildiren statüdür.

Türkiye Bedensel Engelliler Spor Federasyonu Ana Statüsü: Bedensel engelli statüsünde yarışabilmek için gerekli şartları bildirir statüdür.

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu Ana Statüsü: İşitme engelli statüsünde yarışabilmek için gerekli şartları bildirir statüdür.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Uluslararası Mevzuat)

Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmesi: Sözleşme, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 13 Aralık 2006 tarihli ve A/RES/61/106 tarihli kararıyla kabul edilmiş ve 3 Mayıs 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye, Sözleşme'yi 30 Mart 2007 tarihinde imzalamıştır. Sözleşme 3 Aralık 2008 tarihli ve 5825 sayılı Kanunla uygulanmaya başlamıştır.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Uluslararası Mevzuat)

Asya-pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler İçin Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine Yönelik Incheon Stratejisi 2013-2022: Asya- Pasifik Bölgesinde yaşayan yaklaşık 700 milyon engelli bireyin haklarının korunması, geliştirilmesi ve kapsayıcı toplum oluşturma amacıyla Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific-UNESCAP) tarafından bölgesel bir eylem planı olarak hayata geçirilmiştir.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Uluslararası Mevzuat)

Engelliler İçin Engelsiz Avrupa Tebliği, 12 Mayıs 2000: Bu tebliğ, engellilerle ilgili AB politikalarını gözden geçirerek engelli bireylerin ulaşılabilirliğini artırmaya yönelik olarak Avrupa genelinde çaba sarf edilmesini öngörmektedir. Engelli bireyler için engelsiz Avrupa yaratmaya odaklanmış olan bu tebliğ ile meslek edinme, eğitim, mesleki eğitim, ulaşım, iç piyasa, bilgi toplumu ve yeni teknolojiler gibi konularda Avrupa düzeyinde bir sinerji yaratılmaya çalışılmıştır.



Co-funded by
the European Union



Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Ulusal ve Uluslararası Mevzuat)

Engelli Kişilerin Genel Spor Faaliyetlerine Katılımı (Uluslararası Mevzuat)

Avrupa Birliği'nin Engelli Bireylerin Kültür, Spor, Turizm ve Boş Zaman Etkinliklerine Tam, Eşit ve Etkin Katılımının Sağlanması Yönelik Tavsiye Kararı, 11 Aralık 2013: Üye Devletlerin hükümetlerinin, ulusal, uluslararası ve yerel yapıların özellikleri ve ilgili yükümlülükleri doğrultusunda engellilere yönelik AB tarafından belirlenen eylemleri hayata geçirmelerini tavsiye etmektedir.



Co-funded by
the European Union



TEŞEKKÜRLER

Yararlanılan Kaynaklar

Caldwell, M., De Luigi, A.J. (2018a). Wheelchair Tennis and Para-table Tennis. In: De Luigi, A. (eds) Adaptive Sports Medicine. Springer, Cham. 201-217. https://doi.org/10.1007/978-3-319-56568-2_19

Caldwell, M., De Luigi, A.J. (2018b). Wheelchair Fencing. In: De Luigi, A. (eds) Adaptive Sports Medicine. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-56568-2_17

Caldwell, M., De Luigi, A.J. (2018c). Wheelchair Curling. In: De Luigi, A. (eds) Adaptive Sports Medicine. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-56568-2_18

Dingley, A. A., Pyne, D. B., & Burkett, B. (2014). Phases of the swim-start in Paralympic swimmers are influenced by severity and type of disability. *Journal of applied biomechanics*, 30(5), 643-648. <https://doi.org/10.1123/jab.2013-0321>

Yararlanılan Kaynaklar

D'isanto, T. (2020). Sports skills in sitting volleyball between disabled and non-disabled people. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(3), 1408-1414.

Doi:10.7752/jpes.2020.03194

Gil-Agudo, A., Del Ama-Espinosa, A., & Crespo-Ruiz, B. (2010). Wheelchair basketball quantification. *Physical Medicine and Rehabilitation Clinics*, 21(1), 141-156.

Doi:<https://doi.org/10.1016/j.pmr.2009.07.002>

Hobbs, S.J.; Alexander, J.; Wilkins, C.; St. George, L.; Nankervis, K.; Sinclair, J.; Penhorwood, G.; Williams, J.; Clayton, H.M. (2023). Towards an evidence-based classification system for para dressage: associations between impairment and performance measures. *Animals*, 13, 2785. <https://doi.org/10.3390/ani13172785>

Yararlanılan Kaynaklar

Hudson, D. A., Crossley, H. C., Taunton, D. J., & Blake, J. I. R. (2014). Race-time prediction for the Va'a Paralympic sprint canoe. *Procedia Engineering*, 72, 762-767.

<https://doi.org/10.1016/j.proeng.2014.06.129>

IPC, International Paralympic Committee (2023). Sports and classification. 8 Aralık 2023 tarihinde <https://www.paralympic.org/sports> adresinden erişildi.

Jumayev, S. (2022). The history of the origin and development of the sport of powerlifting. *Academic Research in Modern Science*, 1(17), 155-158.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7312473>

Juriga, B.J., Yang, Y.S., De Luigi, A.J. (2018). Adaptive Alpine Skiing and Para-snowboarding. In: De Luigi, A. (eds) *Adaptive Sports Medicine*. Springer, Cham.

https://doi.org/10.1007/978-3-319-56568-2_23

Yararlanılan Kaynaklar

Kurniawan, I. A., Sukamti, E. R., Alim, A., Yulianto, W. D & Nevitaningrum, (2023). Developing the types of exercise to improve the agility of wheelchair badminton athletes. *International Journal of Multidisciplinary Research and Analysis*, 6(6), 2736-2739. Doi: 10.47191/ijmra/v6-i6-72

Muñoz-Jiménez, J., Gámez-Calvo, L., Rojas-Valverde, D., León, K., & Gamonales, J. M. (2022). Analysis of injuries and wellness in blind athletes during an international football competition. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(14), 8827. <https://doi.org/10.3390/ijerph19148827>

Newbery, D., Richards, G., Trill, S., & Whait, M. (2010). Wheelchair tennis. *Wheelchair sport: a complete guide for athletes, coaches and teachers*. Champaign, IL: Human Kinetics, 167-86.. Doi: 10.1097/PHM.00000000000002255



Co-funded by
the European Union



Yararlanılan Kaynaklar

Orr, K., & Malone, L. A. (2010). Wheelchair rugby. *Wheelchair sport: a complete guide for athletes, coaches and teachers. Champaign, IL: Human Kinetics*, 151-66.

Rispal, G., Severin, A. C., Baumgart, J. K., Ohlsson, M. L., & Staunton, C. A. (2023). Performance and micro-pacing strategies in sit para-biathlon. *Journal of Sports Sciences*, 41(7), 646-653. <https://doi.org/10.1080/02640414.2023.2231770>

Smolianov, P., Dion, S., & Harris, S. (2016). Sport participation and Olympic legacies: 1996 Atlanta games. WEI International Academic Conference Proceedings. 11 Aralık 2023 tarihinde <https://www.westeastinstitute.com/wp-content/uploads/2016/09/P.-Smolianov-S.-Dion-S.-Harris.pdf> adresinden erişildi.

Stephen Kearney & Rosanna Copeland (1979) Goal Ball, *Journal of Physical Education and Recreation*, 50:7, 24-26

Yararlanılan Kaynaklar

Stephen Kearney & Rosanna Copeland (1979) Goal Ball, *Journal of Physical Education and Recreation*, 50:7, 24-26

TMPK, Türkiye Milli Paralimpik Komitesi (2024). Paralimpik spor dalları. 3 temmuz 2023 tarihinde <https://www.westeastinstitute.com/wp-content/uploads/2024/09/P.-Smolianov-S.-Dion-S.-Harris.pdf> adresinden erişildi.

Ürkmez, G. (2019). *Türkiye Milli Paralimpik Komitesinin (TMPK) işleyişi ve engelli sporlarına yaklaşımı*. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Manisa.

Kons, R. L., & Patatas, J. M. (2023). Paralympic sports classification: need for research based on the athlete's origin of impairment. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*, 10-1097. Doi: 10.1097/PHM.0000000000002264



Co-funded by
the European Union



Yararlanılan Kaynaklar

World Triathlon, (2023). Para Triathlon. 11 temmuz 2024 tarihinde <https://www.triathlon.org/paratriathlon> adresinden erişildi.

Zenk, F., Willmott, A. G., Fortin-Guichard, D., Austick, K., Mann, D. L., Winckler, C., & Allen, P. M. (2023). The profile of athletes with a vision impairment: Exploring demographics and ocular pathologies of athletes in three Paralympic sports. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*. Doi: 10.1097/PHM.0000000000002255

Ürkmez, G. (2019). Türkiye Milli Paralimpik Komitesinin (TMPK) işleyişi ve engelli sporlarına yaklaşımı. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Manisa.



Co-funded by
the European Union



Yararlanılan Kaynaklar

TMPK, Türkiye Milli Paralimpik Komitesi (2023). Paralimpik spor dalları. 17 temmuz 2024 tarihinde <https://www.westeastinstitute.com/wp-content/uploads/2024/09/P.-Smolianov-S.-Dion-S.-Harris.pdf> adresinden erişildi.

Zenk, F., Willmott, A. G., Fortin-Guichard, D., Austick, K., Mann, D. L., Winckler, C., & Allen, P. M. (2023). The profile of athletes with a vision impairment: Exploring demographics and ocular pathologies of athletes in three Paralympic sports. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*. Doi: 10.1097/PHM.0000000000002255

Kinoshita, M., & Fujii, N. (2017). How to deal with rotation in Para-Taekwondo. *ISBS Proceedings Archive*, 35(1), 11. <https://commons.nmu.edu/isbs/vol35/iss1/11>



Co-funded by
the European Union

